

OPINIA POKONTROLNA KONTROLI nr POIS.01.01.02-U/2/2022

A. Podstawowe informacje o kontroli i jednostce kontrolowanej

1.	Numer kontroli	POIS.01.01.02-U/2/2022
2.	Numer projektu	POIS.01.01.02-00-0010/17
4.	Tytuł projektu	Budowa stacji 110/15 kV Suchy Las w celu umożliwienia rozwoju energetyki odnawialnej na terenie zachodniej Polski.
5.	Podstawa prawna przeprowadzenia kontroli	§ 13 Umowy o dofinansowanie nr POIS.01.01.02-00-0010/17
6.	Nazwa jednostki kontrolowanej	ENEA Operator Sp. z o.o.
7.	Adres jednostki kontrolowanej	ul. Strzeszyńska 58 60-479 Poznań
8.	Osoba dokonująca czynności kontrolnych	Edyta Obrzut Główny specjalista Biuro Kontroli i Audytu Ministerstwo Klimatu i Środowiska
9.	Termin i rodzaj kontroli	Kontrola planowa przeprowadzona w dniach: 26.01.2022 r. – 03.03.2022r.
10.	Zakres kontroli	Kontrola procedury zawarcia umowy Nr CRU/U/1200/9000056213/2020 z dnia 26.05.2021 r. na Budowę stacji 110/15 kV Suchy Las w celu umożliwienia rozwoju energetyki odnawialnej na terenie zachodniej Polski
11.	Dane identyfikujące kontrolowaną umowę/zmiany umowy	
12.	Numer umowy oraz data zawarcia z wykonawcą	Umowa nr CRU/U/1200/9000056213/2020 z dnia 26.05.2021 r.
13.	Podstawa prawna zawarcia umowy	Wewnętrzna procedura Beneficjenta - „Regulamin udzielania zamówień przez Enea Operator Sp. z o.o. współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej”. Rozdział 6.5.2 Wytocznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 z 21 grudnia 2020 r.
14.	Nazwa Wykonawcy umowy	Konsorcjum firm: Przedsiębiorstwo Budownictwa Energetycznego ELBUD Poznań SA (Lider Konsorcjum) ELFEKO SA (Członek Konsorcjum)
15.	Wartość netto umowy	14 695 000,00 zł
16.	Wartość brutto umowy	18 074 850,00 zł

B. Ustalenia kontroli

W umowie o dofinansowanie nr POIS.01.01.02-00-0010/17 Beneficjent zobowiązał się do realizacji projektu zgodnie z należytą starannością i zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa krajowego i unijnego. W umowie wprowadzono klauzulę, zgodnie z którą warunkiem uznania wydatków za kwalifikowane jest ich poniesienie zgodnie z Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.

Do oceny prawidłowości zawarcia umowy w ramach realizacji projektu w wyniku przeprowadzonego postępowania, stosuje się wersję Wytycznych obowiązującą w dniu wszczęcia postępowania¹, które zakończyło się podpisaniem danej umowy. W przypadku kontrolowanej Umowy stosuje się Wytyczne w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 z dnia 21 grudnia 2020 r. (dalej: Wytyczne).

Procedury beneficjenta w zakresie udzielania zamówień

Kontrolowane postępowanie przeprowadzono w oparciu o przepisy Wytycznych oraz wersję Regulaminu udzielania zamówień przez Enea Operator Sp. z o.o. współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej obowiązującą w dniu wszczęcia postępowania tj. Regulaminu przyjętego Uchwałą nr 232/2019 Zarządu Enea Operator Sp. z o.o. z dnia 17.09.2019 r., i zmienionego Uchwałą nr 52/2020 z 04.03.2020 r. (dalej: *Regulamin*). Dokument ten obowiązuje od 04.03.2020 r.

W wyniku kontroli potwierdzono zgodność jej zapisów z regulacjami zawartymi w Wytycznych.

Szacowanie wartości zamówienia

Szacunkową wartość zamówienia ustalono na kwotę 16 625 921,34 zł netto, tj. 3 894 296,80 euro² na podstawie kosztorysu inwestorskiego z dnia 29.10.2020 r. Ustalenia wartości zamówienia dokonano nie wcześniej niż 6 miesięcy przed dniem wszczęcia postępowania na roboty budowlane.

Szacowania wartości zamówienia dokonano z należytą starannością, a szacowanie jest dokumentowane w sposób zapewniający właściwą ścieżkę audytu. Beneficjent spełnił niezbędny wymóg stawiany w Podrozdziale 6.5 pkt 10 Wytycznych.

Przygotowanie postępowania

Enea Operator Sp. z o.o. nie sporządza planu postępowań o udzielenie zamówień, o którym mowa w art. 13a Pzp³.

Postępowanie o udzielenie zamówienia wszczęto na podstawie wniosku o uruchomienie postępowania Enea Operator Sp. z o.o. z 22.12.2020 r. nr RPUZ/P/1383/2020/OD/ZIR/RI sporządzonego przez komórkę merytoryczną obsługującą inwestycję OD5/ZRI/RI. We wniosku o zatwierdzenie trybu udzielenia zamówienia nr RPUZ/P/1383/2020/OD/ZIR/RI⁴ z 22.12.2020 r. zaproponowano tryb postępowania: Tryb otwarty – §4 ust. 1 *Regulaminu*.

¹ Wszczęcie postępowania jest tożsame z publikacją ogłoszenia o zamówieniu publicznym lub zapytania ofertowego (rozdział 4 pkt.9 Wytycznych).

² Kurs euro 4,2693 zł

³ Beneficjent nie należy do podmiotów wskazanych w art. 4 ust 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych, które mają obowiązek sporządzania planu zamówień.

⁴ Wszystkie dokumenty wytworzone w trakcie postępowania sygnowano numerem: nr RPUZ/P/1383/2020/OD/ZIR/RI.

Zgodnie z wnioskiem o uruchomienie postępowania, Beneficjent na realizację zamówienia przeznaczył 10 804 010,00 zł.

Beneficjent wyjaśnił, że przyjęcie do planów inwestycyjnych szacowanej wartości zamówienia powodowałoby przeszacowanie wartości zadań i ograniczenie w planach rozwoju i inwestycyjnych. Dodatkowo weryfikacja i zmiany budżetu planu inwestycyjnego prowadziłyby do nieuzasadnionego blokowania środków dla innych zadań – każda zmiana wiąże się z koniecznością zbilansowania całego planu.

W trakcie postępowania przetargowego Beneficjent podjął decyzję o zwiększeniu środków do wartości najkorzystniejszej oferty po aukcji elektronicznej⁵.

Komisja przetargowa

Komisja przetargowa została utworzona na podstawie wniosku o uruchomienie postępowania Enea Operator Sp. z o.o. z 22.12.2020 r. nr RPUZ/P/1383/2020/OD/ZIR/RI, na który Kierownik Zamawiającego wyraził zgodę na jej powołanie i proponowany siedmioosobowy skład, w tym Przewodniczącego i Sekretarza. Potwierdzono, że Komisja Przetargowa została powołana zgodnie z §6 *Regulaminu*.

W wyniku analizy przekazanej dokumentacji stwierdzono, że wszyscy członkowie Komisji Przetargowej oraz Kierownik Zamawiającego i Kierownik Jednostki Merytorycznej podpisali *Oświadczenie osób biorących udział w postępowaniu, w tym zaciągających zobowiązanie w imieniu Zamawiającego*⁶. Potwierdzono, że treść przedmiotowego oświadczenia jest zgodna z zapisami Podrozdziału 6.5.2 pkt 17 ppkt g) tiret iii *Wytocznych*.

Upublicznienie zaproszenia do udziału w postępowaniu

Ogłoszenie o zamówieniu wraz z Warunkami zamówienia zostało upublicznione w dniu 14.01.2021 r. w Bazie konkurencyjności⁷ pod numerem 2021-830-26929 oraz dodatkowo na stronie internetowej Zamawiającego⁸. Tym samym zostały spełnione niezbędne wymogi w zakresie upublicznienia zapytania ofertowego wynikające z Podrozdziału 6.5.2 pkt 12 *Wytocznych*.

Stwierdzono, że informacja o wszczęciu postępowania wraz z linkiem do strony Zamawiającego, na której ukazało się ogłoszenie oraz do Bazy konkurencyjności została przesłana do ponad 50 podmiotów prowadzących działalność w przedmiocie zamówienia. Powyższe potwierdza, że Beneficjent spełnił niezbędne wymogi w zakresie upublicznienia zapytania ofertowego wynikające także z *Regulaminu*⁹.

Opis przedmiotu zamówienia

Warunki zamówienia (dalej: WZ) 14.01.2021 r. zostały opracowane i zatwierdzone przez Przewodniczącego Komisji Przetargowej umocowanego do zatwierdzenia ogłoszenia i jego modyfikacji przez Kierownika Zamawiającego.

W ogłoszeniu (WZ) Beneficjent zawarł informację na temat:

- opisu przedmiotu zamówienia,
- warunków udziału w postępowaniu oraz opis sposobu dokonywania oceny ich spełnienia,

⁵ Zwiększenia dokonano zgodnie ze zmianą pełnomocnictwa 235/P/35167/2020 z dnia 08.04.2020 r. dokonaną pełnomocnictwem 181/P/37802/2021 z dnia 10.05.2021 r.

⁶ Treść oświadczenia zgodna Załącznik nr 2 *Regulaminu* tj. Wzór oświadczenia składanego w toku postępowania regulaminowego

⁷ <https://bazakonkurencyjnosci.funduszeuropejskie.gov.pl/ogloszenia/26929>

⁸ <http://zamowienia.enea.pl:8080/rpuz/AnnouncementsPublicInfo.do?id=71082&isArchive=true>

⁹ Zgodnie z *Regulaminem*, informacje o wszczęciu postępowania należy skierować do minimum trzech podmiotów, które z uwagi na potencjał, lokalizację lub skalę działania mogą być zdolne zrealizować zamówienie.

- kryteria oceny ofert - (Zamawiający jako kryterium oceny ofert wskazał cenę – 95 % oraz okres gwarancji na roboty budowlane oraz dostarczone materiały i zamontowane urządzenia – 5 %),
- informację o wagach punktowych przypisanych do poszczególnych kryteriów oceny oferty,
- opis sposobu przyznawania punktacji za spełnienie danego kryterium oceny oferty,
- termin składania ofert, który ustalono na dzień 19.02.2021 r. na godz. 10.00, (Warunki zamówienia podlegały modyfikacjom, które były zamieszczane na stronie internetowej Zamawiającego oraz w Bazie konkurencyjności. Wydłużeniu podlegał również okres składania ofert na dzień 12.03.2021 r., do godz.: 10:30),
- termin realizacji umowy nie więcej niż 60 tygodnie od daty zawarcia umowy,
- warunki istotnych zmian umowy zawartej w wyniku przeprowadzonego postępowania o udzielenie zamówienia (Warunki zmiany umowy zostały wskazane w Załączniku nr 10 do WZ Projekt umowy w §19);
- informacje o braku możliwości składania ofert wariantowych oraz ofert częściowych,
- informację, że w przypadku złożenia co najmniej 2 ważnych ofert, Zamawiający przeprowadzi aukcję elektroniczną za pośrednictwem systemu elektronicznego, w celu ustalenia ostatecznych cen oferowanych przez Wykonawców i oferty najkorzystniejszej.

Zamawiający w treści WZ wskazał, że w 2017 roku została podpisana umowa z firmą Elektrobudowa S.A. na „Budowa stacji 110/15 kV Suchy Las w celu umożliwienia rozwoju energetyki odnawialnej na terenie zachodniej Polski”¹⁰. Zamawiający odstąpił od dalszej realizacji ww. umowy. Do czasu rozwiązania umowy Elektrobudowa S.A. ukończyła i przekazała kompletną dokumentację projektową oraz rozpoczęła prace budowlane. Stan zaawansowania robót budowlanych opisuje wyciąg z inwentaryzacji terenu budowy (Załącznik nr 8 do WZ).

Załączniki WZ nr 5 Przedmiar robót oraz nr 8 dokumentacja projektowa wraz z tabelami równoważności oraz STWiORB oraz wyciąg z Protokołu przekazania i inwentaryzacji placu budowy na skutek odstąpienia od umowy przez ENEA Operator Sp. z o.o. stanowiły informację niejawną i zostały udostępnione wykonawcom po dostarczeniu Zamawiającemu oświadczenia o zachowaniu poufności¹¹.

Potwierdzono, że opis przedmiotu zamówienia nie odnosi się do określonego wyboru lub źródła lub znaków towarowych, patentów, rodzajów lub specyficznego pochodzenia. Zamawiający dopuścił oferowanie rozwiązań równoważnych definiując zakres równoważności.

Zamawiający opisał przedmiot zamówienia publicznego w sposób jednoznaczny i wyczerpujący za pomocą dokładnych i zrozumiałych określeń, uwzględniając wszystkie wymagania i okoliczności, mogące mieć wpływ na sporządzenie oferty za pomocą kodu i nazw określonych we Wspólnym Słowniku Zamówień, za pomocą cech technicznych i jakościowych, z zachowaniem Polskich Norm przenoszących normy europejskie lub norm innych państw członkowskich Europejskiego Obszaru Gospodarczego.

O udzielenie zamówienia mogli się ubiegać wykonawcy, którzy spełniali warunki dotyczące zdolności technicznej lub zawodowej oraz sytuacji ekonomicznej i finansowej.

W trakcie postępowania Zamawiający otrzymał pytania dotyczące WZ, na które udzielił odpowiedzi, podając je do wiadomości wszystkim uczestnikom postępowania¹².

¹⁰ Umowa nr CRU/U/1200/90000018101/2016 z dnia 6 października 2017 r. była przedmiotem Opinii pokontrolnej kontroli nr POIS-1.1.2-U-24/2018. Procedura rozwiązania ww. umowy nie była przedmiotem niniejszej kontroli.

¹¹ Dostęp do informacji niejawnych został przekazany 19 firmą, które przesłały Zamawiającemu oświadczenia w celu pozyskania dokumentów poufnych dla sprawy RPUZ/P/1383/2020/OD/ZIR/RI.

¹² Pisma znak: nr RPUZ/P/1383/2020/OD/ZIR/RI z 18.01.2021r., 21.01.2021r., 9.02.2021r., 11.02.2021r., 18.02.2021r., 22.02.2021r., 24.02.2021r., 02.03.2021r., 04.03.2021r. oraz 05.03.2021r.

WZ były zmieniane pięciokrotnie. Zmiany treści ogłoszenia publikowano odpowiednio na stronie internetowej Zamawiającego oraz w Bazie konkurencyjności¹³.

Zmiany treści ogłoszenia wynikały z konieczności modyfikacji treści WZ na skutek pytań od wykonawców dotyczących rozwiązań technicznych i materiałowych oraz projektu umowy. W wyniku dokonywanych modyfikacji uszczegółowiono wymagania dot. rozwiązań technicznych, technologicznych i materiałowych, zmieniono miejsce składania ofert oraz doprecyzowano projekt umowy. Dodatkowo uczestnicy postępowania zostali poinformowani pisemnie przez Zamawiającego¹⁴ o dokonanych modyfikacjach. W wyniku modyfikacji WZ przedłużono termin składania ofert do 26.02.2021r, kolejno do 05.03.2021 r., a następnie do 12.03.2021 r. do godz.: 10:30.

Do upływu terminu składania ofert złożono 7 ofert¹⁵. Ustalono, że Komisja przetargowa dokonała oceny ww. ofert pod względem postawionych warunków oraz braku podstaw do wykluczenia¹⁶. Warunki wymagane od wykonawców spełniło 6 wykonawców, natomiast 1 został wykluczony¹⁷.

Zgodnie z *Protokołem z postępowania o udzielenie zamówienia regulaminowego prowadzonego w trybie: Regulamin – tryb otwarty §4 ust. 1)*, otwarcie ofert odbyło się 12.03.2021 r., godz. 10:45 w siedzibie Zamawiającego.

Zgodnie z postanowieniem Warunków zamówienia, 6 wykonawców spełniających warunki udziału w postępowaniu zostało zaproszonych do aukcji elektronicznej¹⁸. Aukcja elektroniczna została przeprowadzona na platformie Logintrade.NET 16.04.2021 r. (godzina otwarcia aukcji 10.00 godzina zamknięcia aukcji 12.53)¹⁹.

Na skutek wydłużającego się terminu oceny ofert Zamawiający wystosował 19.04.2021 r. do wykonawców wnioski o wydłużenie okresu związania ofertą o kolejne 60 dni. Wiązało się to również z koniecznością wydłużenia okresu ważności wadium wnoszonych w innych formach niż pieniężna. Dwóch wykonawców wyraziło zgodę na przedłużenie okresu związania ofertą oraz przedstawiło dokumenty to potwierdzające, tj. gwarancje wadialne na przedłużony okres.

W wyniku przeprowadzonej aukcji najkorzystniejszą ofertę złożyło konsorcjum Przedsiębiorstwo Budownictwa Energetycznego ELBUD Poznań SA (Lider Konsorcjum) ELFEKO SA (członek konsorcjum) za cenę netto 14 695 000,00 zł²⁰.

Informacja o wyborze najkorzystniejszej oferty wraz z uzasadnieniem została przesłana wszystkim uczestnikom postępowania (także wykluczonym) 13.05.2021r. Informację o wynikach postępowania Zamawiający opublikował również na własnej stronie internetowej <http://zamowienia.enea.pl> oraz w Bazie konkurencyjności.

Potwierdzono, że Zamawiający wybrał najkorzystniejszą ofertę spośród złożonych ofert, spełniającą warunki udziału w postępowaniu w oparciu o ustalone w warunkach zamówienia kryteria oceny. Wybór oferty był dokumentowany protokołem postępowania, który został zatwierdzony przez Kierownika zamawiającego 13.05.2021 r.

¹³ Zmiany treści WZ publikowano w dniach: 18.01.2021r, 21.01.2021r., 11.02.2021r., 23.02.2021r. oraz 02.03.2021r.

¹⁴ Pisma znak: nr RPUZ/P/1383/2020/OD/ZIR/RI z 18.01.2021r, 21.01.2021r., 11.02.2021r., 22.02.2021r. oraz 02.03.2021r..

¹⁵ Protokół z otwarcia ofert sporządzony 12.02.2021r.

¹⁶ Zbiorcze zestawienie ofert zatwierdzone przez przewodniczącego Komisji przetargowej 13.04.2021r.

¹⁷ 13 kwietnia 2021 r. wysłano informację do wykonawcy, który został wykluczony wraz z uzasadnieniem prawnym wykluczenia.

¹⁸ Zaproszenie do udziału w aukcji zostało wysłane 13.04.2021 r.

¹⁹ Raport z aukcji elektronicznej z 16.04.2021r.

²⁰ Oferta otrzymała największą liczbę punktów w kryteriach oceny ofert, to jest 94,37942297 pkt – cena oraz 5,00000000 pkt - Okres gwarancji na roboty budowlane oraz dostarczone materiały i zamontowane urządzenia.

Protokół z postępowania sporządzany jest w formie pisemnej i zawiera elementy obligatoryjne wymienione w Podrozdziale 6.5.2 pkt 17 *Wytycznych* oraz w §15 pkt 5 *Regulaminu*.

Umowa

W wyniku rozstrzygnięcia postępowania Enea Operator Sp. z o.o. zawarła 26.05.2021 r. umowę nr CRU/U/1200/9000056213/2020 (dalej: *Umowa*) z Konsorcjum firm: Przedsiębiorstwo Budownictwa Energetycznego ELBUD Poznań SA – Lider konsorcjum i ELFEKO SA – członek konsorcjum.

Zapisy *Umowy* są tożsame z ofertą wykonawcy i warunkami zamówienia. Strony ustaliły wartość przedmiotu *Umowy* na kwotę 14 695 000,00 zł netto. Wartość ta jest zgodna z kwotą zaproponowaną przez oferenta.

Analiza ryzyka w projekcie

Analiza ryzyka w projekcie była przedmiotem kontroli nr POIS-1.1.2-U-24/2018. Dokumentacja obowiązująca u Beneficjenta dotycząca zarządzania ryzykiem została pozytywnie zweryfikowana w trakcie ww. kontroli.

Symptomy mogące wskazywać na wystąpienie nadużycia finansowego

Na podstawie analizy symptomów określonych w Zaleceniach w zakresie przeciwdziałania nieprawidłowościom w tym nadużyciom finansowym w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014 – 2020 w części 6.3: Sygnały ostrzegawcze nadużyć finansowych stwierdzono, że oferty złożone w ramach postępowania (przed przystąpieniem do aukcji elektronicznej) znacząco przewyższały szacowane koszty zamówienia.

Pomimo wystąpienia ww. symptomu, nie potwierdzono, aby w objętej kontrolą umowie o udzielenie zamówienia faktycznie doszło do nadużycia finansowego.

Zastosowane techniki kontrolne:

Do weryfikacji niniejszego zakresu kontroli wykorzystano:

- a) analizę dokumentów źródłowych,
- b) wyjaśnienia beneficjenta,

Wypełniono następujące listy sprawdzające:

- Lista sprawdzająca dokumenty/informacje w postępowaniach nieobjętych zakresem stosowania ustawy PZP;
- Lista sprawdzająca procedury beneficjenta w zakresie udzielania zamówień;
- Lista sprawdzająca dot. symptomów mogących wskazywać na wystąpienie nadużycia finansowego oraz zidentyfikowanych sygnałów dot. nadużyć finansowych do wykorzystania podczas kontroli zawierania umów.

Przeprowadzono analizę dokumentacji, która dotyczyła zawarcia kontrolowanego aneksu do umowy oraz wyjaśnień Beneficjenta.

C. Wykaz stwierdzonych naruszeń i nieprawidłowości

Nie dotyczy.

D. Informacja o korektach finansowych

Nie dotyczy.

E. Zalecenia

Nie wydano zaleceń.

F. Informacja o wystąpieniu z wnioskiem do Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych o przeprowadzenie kontroli (nie dotyczy)

Kontrolujący:

Edyta Obrzut

Podpis Kierownika jednostki kontrolującej lub osoby upoważnionej:

Bożena Zawłocka

Naczelnik, Wydziału Kontroli POIiŚ

Biura Kontroli i Audytu

(w zastępstwie)

Pouczenie:

Zgodnie z Podrozdziałem 4.1 Załącznika nr 1 do Zaleceń dla instytucji zaangażowanych w realizację POIiŚ 2014-2020 w zakresie procedur kontrolnych oraz systemu rocznych rozliczeń do wydanej informacji pokontrolnej beneficjent może zgłosić pisemne zastrzeżenia wraz z uzasadnieniem. Zastrzeżenia należy przekazać instytucji kontrolującej w terminie 14 dni od dnia otrzymania informacji pokontrolnej. W takim wypadku dokumentacja podlega ponownej weryfikacji.